

ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ НАУКОВИХ ЕЛЕКТРОННИХ БІБЛІОТЕК

Всі засоби використання можливостей електронної бібліотеки можуть бути розподілені на **ресурсні та сервісні**. Ресурсні засоби електронної бібліотеки (ЕБ) – це традиційні засоби, що передбачають формування колекції ресурсів та надання до них доступу за ініціативою користувача. Ресурсний підхід є взагалі базовим для традиційної бібліотечної парадигми. В ньому процеси формування колекції документів значною мірою відірвані від процесів їх використання, відслідковується тенденція домінування накопичення якомога більшої кількості ресурсів, мотиви та цілі використання ресурсів покладені на користувача й винесені за межі функціональності системи. Такий підхід на певних етапах розвитку був виправданий, але зараз він не відповідає в достатній мірі сучасним потребам інформаційного суспільства.

Сервісні засоби ЕБ покликані задовольнити потреби організації та моніторингу різнобічних процесів управління сервісом ЕБ, а саме: аналізу потреб, планування, оптимального розподілу та використання інформаційних ресурсів. Цей підхід базується на усвідомленні об'єктної природи документу як сутності, що має не лише певні об'єктивні властивості (автори, назва, рік видання, перелік ключових слів, тощо), а й також певну рольову поведінку в різноманітних процесах інформаційного забезпечення діяльності. Сервісний підхід базується також на розвинутому баченні об'єктної природи суб'єктів інформаційних відносин, сценаріїв їх взаємодії, активізує процеси пошуку шляхів вдосконалення діяльності в інформаційній сфері. Підсумовуючи, слід зазначити, що ресурсні засоби використання ЕБ мають виражений акцент на кількісне накопичення та якісну уніфікацію використання інформаційних ресурсів, сервісні ж засоби орієнтовані на якісне накопичення та розширення кількості спеціалізованих сценаріїв використання ресурсів. Обидва підходи забезпечують і стабільність системи ЕБ у разі суттєвого збільшення кількості та розмаїття видів документів (ресурсний підхід) і її розвиток для підтримки інноваційних сценаріїв інформаційного обслуговування (сервісний підхід). Наведені теоретичні міркування щодо більш досконалої моделі використання сучасної корпоративної ЕБ є певною мірою дискусійним і недостатнім для генерації якісної інноваційної технологічної конструкції та формулювання на їх основі переліку функціональних вимог. Тому у проєкті будуть робитись певні кроки у напрямку вдосконалення і розширення спектру варіантів використання ЕБ як усвідомлення необхідності певної практичної підтримки накресленої «генеральної лінії».